

آیا حیوانات موجوداتی اخلاقی هستند؟

دانشمندان می‌گویند حیوانات به اخلاقیات پای‌بند هستند و احساساتی مثل عشق، اندوه، محبت و خشم را درک می‌کنند.

در کتابی که انتشارات آکسفورد با عنوان "آیا حیوانات می‌توانند موجوداتی اخلاقی باشند" منتشر کرده است ادعا شده حیواناتی که زندگی اجتماعی دارند، مثل موش‌ها، سگ‌ها و شامپانزه‌ها، می‌توانند خوب و بد را از هم تشخیص دهند.

مارک راولند، نویسنده‌ی این کتاب که استاد فلسفه‌ی دانشگاه میامی است گفته: از آن‌جا که حیوانات موجوداتی اخلاقی هستند، ما انسان‌ها در قبال آن‌ها تعهدات اخلاقی داریم.

برخی از پژوهشگران نیز معتقدند برخی از حیوانات به مجموعه‌ای از قواعد اخلاقی پایبندند که اگر حیوانی آن‌ها را نقض کند، با او برخورد خواهند کرد. این گروه از دانشمندان برای اثبات مدعای خود شواهد و نمونه‌های زیادی سراغ دارند که پروفیسور راولند در کتاب جدید خود به آن اشاره کرده است.

در یکی از مشهورترین این نمونه‌ها، دانشمندان میمون گرسنه‌ای را تحریک می‌کردند تا در ازای شکنجه میمون‌های دیگر با شوک برقی، غذا دریافت کند. اما میمون گرسنه از این کار سر باز می‌زد و حاضر نبود به هم‌نوعان خود شوک بدهد. در نمونه‌ی دیگری که در باغ وحشی در ایلی نوئیز آمریکا اتفاق افتاد، پسر بچه‌ی سه ساله‌ای در اثر یک سانحه در قفس گروهی از شامپانزه‌ها افتاد؛ یکی از شامپانزه‌های ماده که در این قفس زندگی می‌کرد به کمک پسر بچه شتافت و اجازه نداد دیگر شامپانزه‌ها آسیبی به این بچه وارد کنند. او حتی برای کمک به این پسر بچه از انسان‌های حاضر در این باغ وحش تقاضای کمک کرد.

در اتفاقی دیگر، در یکی از بزرگراه‌های پرتراфик شیلی، سگی بر اثر برخورد با یک خودرو زخمی شد، اما سگ دیگری بلافاصله به کمک او شتافت و سعی کرد با ایجاد راه بدان و به خطر انداختن جان خود، جان هم‌نوعش را نجات دهد.

شهر ژانگژو، چین

استاد فلسفه‌ی دانشگاه میامی معتقد است همه‌ی این موارد نشان می‌دهند که حیوانات به قواعد اخلاقی پای‌بند هستند.

اما گروهی از دانشمندان مخالف این عقیده‌اند و معتقدند رفتار حیوانات صرفاً از سر غریزه و به خاطر حفظ بقاست. آن‌ها می‌گویند حیوانات از قواعدی که به حفظ بقای گونه‌ی خود منجر نشود، تبعیت نمی‌کنند. اعتقاد این دانشمندان بر این است که رفتار حیوانات ریشه در غرایز آن‌ها دارد و نه در انتخاب‌های آگاهانه.

پروفسور روالند در کتاب خود به مقابله با این گروه از دانشمندان برخاسته و با ارائه‌ی شواهد و استدلال‌های مختلف سعی کرده است از ادعاهای خود دفاع کند.

ویرایش و تصویرگذاری: پرتال آموزش و ترویج سازمان دامپزشکی کشور

منبع: پرتال دامپزشکی خراسان جنوبی به نقل از حکیم مهر